

Peregrijn

vogelwerkgroep middenbrabant

Vaste medewerkers:
Wiel Poelmans
Nico Hilgers
Victor Retel Helmrich
Jan van Rijsewijk

VOORWOORD

peregrijn/herfst/22 september/oktober/november/2013

Alle trekvogels zijn weer vertrokken naar het zuiden. Voor die lange tocht moet iedere vogel in een goede conditie zijn. Voordat ze vertrekken moeten ze ervoor zorgen dat er een flinke vetreserve wordt opgebouwd. In de nazomer is goed eten belangrijk en hebben ze geen tijd om te zingen.

Anders is het met onze standvogels. Het verenpak zit weer goed, de vetreserves zijn voldoende, dus nog even tijd voor gezang. In bossen en parken lijkt het heel even op de lente en dat laten ze ons met een afscheidslied merken. Lang duurt het gezang niet. Het voedsel wordt schaarser en de temperatuur wordt minder aangenaam.

Dan zijn er ook de vogels die vanuit het noorden ons land bezoeken. Tienduizenden ganzen hebben hun vaste stek weer gevonden en kramsvogels komen nu massaal binnen. De eerste klapeksters zijn al gespot.

Voor we richting winter gaan, kijken we eerst nog terug op de afgelopen drie maanden. De vakanties zijn voorbij en activiteiten gestart. De eerste ledenbijeenkomsten hebben we al achter de rug, werkgroepen hebben hun activiteiten opgepakt en voor u ligt alweer Peregrijn/herfst nr. 22. Veel leesplezier.

INHOUD

- pagina 2 **vogeltrekdag**
ruim 240-duizend vogels geteld tijdens Euro BirdWatch....
- 3 **felicitering**
op de ledenbijeenkomst van eind oktober is Jan van Rijsewijk in het zonnetje gezet....
- 4 **uit de krant van brabant**
natuur- habitat- en vogelzaken in het kort.....
- 5 **de steenuil**
een grillig jaar met uiteindelijk een beduidend minder aantal broedsels dan in 2012.....
- 6 **de ibis**
Nederland wacht met spanning af wanneer de eerste rondzwervende zwarte ibis besluit om hier te gaan broeden.....
- 7 **website**
op de site van onze vogelwerkgroep is een nieuwe mogelijkheid toegevoegd om 'niet alledaagse waarnemingen' te melden.....
- 8 **omaanse uil**
in Oman is een nieuwe uilensoort ontdekt....
- 8 **oeverwaluwwand**
natuurmonumenten is uiterts terughoudend in het nemen van soortbevorderende maatregelen.....
- 9 **ransuil**
winterslaapplaatsen gezocht.....

Bron: Vogelbescherming

De herfst is de periode in het jaar dat vogels op trek gaan. Zang- en roofvogels uit het noorden en oosten van Europa komen naar ons land toe om hier te overwinteren, of zijn op doortrek. Vogels uit ons land zakken af naar het zuiden. Wanneer de vogels trekken wordt voor een groot deel bepaald door het weer.

Dat was 5 oktober erg wisselend. In sommige delen van het land, vooral in het westen, begon de dag nevelig waardoor de trekvogels op het gehoor moesten worden geteld. Met een zwakke tot matige noordwestelijke wind zijn de omstandigheden voor trek niet ideaal, waardoor er weinig vogels werden gezien. De totaal teller stopte op 241.924 vogels en 187 soorten.

Dit jaar viel vooral het aantal kolganzen op. Door de rugwind van de week daarvoor in combinatie met de heldere lucht konden de kolganzen grote afstanden afleggen en zijn ze eerder dan verwacht in Nederland aangekomen. Ook is er sprake van een kruisbekkeninvasie. De combinatie van een goed broedseizoen en een voedseltekort in de naaldbossen van Scandinavië zorgen ervoor dat ze al vroeg hier verschijnen. Er werden in totaal bijna 2500 kruisbekken geteld.

De top 10 van Nederland:

1. Kolgans (23)	68.515
2. Spreeuw (1)	44.092
3. Vink (2)	35.114
4. Kokmeeuw (5)	9.918
5. Graspieper (4)	9.200
6. Grauwe gans (5)	8.989
7. Kievit (3)	8.957
8. Stormmeeuw (16)	4.520
9. Zilvermeeuw (19)	3.155
10. Kruisbek (93)	2.482

Tussen () = de rangorde van 2012.

VERSLAG

Jan Paymans

Vanmorgen heb ik op Banisveld met de jaarlijkse trekvogeltelling meegedaan. Ik was er om 9.30u. Het weer was zacht, bewolkt en heig. Wel droog.

We waren met 10 tellers. O.a. tellers van het I.V.N.vogelwerkgroep Oirschot en V.W.G. Den Bosch waren aanwezig. 's Morgens telden we ongeveer 140 vogels en 's middags ongeveer 180.

Voor het inwendige van de mens werd goed gezorgd. Er was op tijd koffie en zelfs tompoezen, slagroomsjes en erwtensoep. Bedankt daarvoor!

De telling was als volgt waarbij meteen gezegd moet worden dat er onder de soorten die geteld zijn ook blijvers zitten.

Blauwe reiger 1x, boerenzwaluw 70x, boomleeuwerik 2x, boomvalk 1x, buizerd 10x, gaai 2x, geelgors 12x, graspieper 12x, grauwe gans 48x, groenling 1x, heggenmus 1x, holenduif 1x, houtduif 7x, kauw 49x, kievit 23 x, kneu 2x, kruisbek 2x, pimpelmees 3x, putter 46x, sijs 9x, sperwer 3x, spreeuw 17x, veldleeuwerik 7x, vink 125x, watersnip 4x, roodborsttapuit 6x, witte kwikstaart 5x, zanglijster 2x, zwarte kraai 2x, roodborst 3x, koolmees 3x, kolgans 15x, grote zilverreiger 3x, wespendif 3x, winterkoning 3x, grote bonte specht 1x, postduif 31x.

Jan op 't Hoog

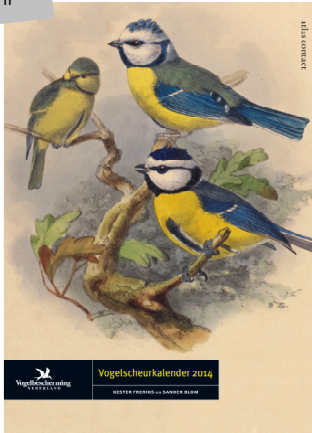
Hildsven

Het was een leuke teldag op het Hildsven te Moergestel met enkele bijzondere soorten zoals **kruisbekken** en **grote zilverreigers**. Later nog **wespendief**, **bruine kiekendief** en **havik**. Ter plaatse een **klapekster** die zich helaas maar sporadisch liet zien, maar zich wel liet horen. We mochten wederom onze stoelen op het weiland van Kees v/d Wouw plaatsen onder het ooievaarsnest. In de loop van de middag kwam hij ons nog versterken met een ijskoude Jägermeister; een erg aardige geste. Ook op de centrale telpost was het goed toeven, door de goede coördinatie is alles perfect gelopen en konden we rond 16.30 uur onze aantallen van de vijf telposten doorgeven aan Vogelbescherming. De meest getelde vogel was de **vink** (3012x) op de tweede plaats gevolgd door de **graspieper** (520x) en op de derde plaats de **boerenzwaluw** (386 x). Deze laatste vogel hebben we op het Hildsven zeker onderteld omdat deze erg hoog vloegen en vaak soorten alleen maar met de verrekijker te ontdekken waren, gelukkig op de andere telposten wel beter te zien.

Totaal aantal vogels op de vijf telposten 6085 en verdeeld over 66

scheurkalender vogelbescherming

KADOTIP

Omslag: Suzan Beijer.

Prijs: € 14,95

Ledenprijs: € 13,45

Ook in de boekhandel.

Nederland is met zijn bossen, weilanden, moerassen, duinen, kusten en wetlands een uitgesproken vogelland. Met bijna 400 soorten is het een van de rijkste vogellanden van Europa, bovendien vormt het een belangrijk gebied voor doortrekkende en overwinterende soorten. Het is niet verwonderlijk dat meer dan 150.000 Nederlanders er regelmatig op uittrekken met verrekijker en vogelgids. Voor al die vogelaars is er de Vogel-scheurkalender 2014, gemaakt in samenwerking met Vogelbescherming Nederland en de UvA-Artis Bibliotheek.

Ook dit jaar boordevol vogelfeiten, soortbeschrijvingen, vogelkijkgebieden, informatie over de vogeltrek, paring en nestgedrag. Aangevuld met leuke anekdotes over vogels en fabels, symbolen, mythologie en logo's. Een must voor alle vogelliefhebbers.

Scheurkalender 736 blz. Formaat 13 x 18 cm.

feliciteatie 100x Steenuil in de Lift...

Blij verrast was Jan (rechts op de foto) bij het ontvangen van het cadeau dat hij ontving als verdienen voor 100 x Steenuil in de Lift.

Op de ledenbijeenkomst van eind oktober is Jan van Rijsewijk in het zonnetje gezet. Uit handen van Wiel Poelmans ontving hij, namens de Vogelwerkgroep Midden-Brabant, een ingelijst portret van een steenuil, gefotografeerd door de bekende natuurfotograaf André Eijkenaar.

Tien jaar geleden is Jan op eigen initiatief begonnen met de steenuilnieuwsbrief "Steenuil in de Lift" en heeft deze steevast elke maand verzonden naar adressen in Brabant maar ook daarbuiten. Na de honderdste vond Jan dat er voldoende verteld was over de steenuil en zijn bescherming.

Op de internetsite van de vogelwerkgroep zijn alle honderd edities gearchiveerd.

<http://www.vwgmiddenbrabant.nl/publicaties/steenuilindelift>

September

Boeren en boswachters staan niet langer lijnrecht tegenover elkaar. In een natuurakkoord is er besloten dat het Rijk de verantwoordelijkheid draagt voor de natuur (EHS) over de twaalf provincies.

„Alleen al het inrichten van nieuwe natuur is goed voor zeker 1000 arbeidsplaatsen”, aldus Dijkma.

Tot en met 2017 is 800 miljoen euro beschikbaar, daarna structureel 200 miljoen euro per jaar. Het plan om natuurbeheer een taak van de provincie te maken, is in gang gezet door het vorige kabinet. Provincies en natuurorganisaties kwamen in het geweer omdat oud-staatssecretaris Henk Bleker ook fors bezuinigde op het geld dat de provincies voor de natuurtaken kregen. Natuurmonumenten gaf aan dat na alle rumoer de neuzen weer dezelfde kant op staan. Hank Bartelink van De12Landschappen „De rust is weergekeerd. We kunnen voort met het realiseren van de mooie natuur. Alle neuzen staan nu eindelijk dezelfde kant op”.

September

Natuurorganisaties vrezen dat volgend jaar te weinig toezicht is in nationaal park De Biesbosch.

Die boodschap is vervat in een brandbrief aan Gedeputeerde Staten van de provincies Brabant en Zuid-Holland. Het Rijk stelt geen financiën meer beschikbaar voor het inhuren van bijzondere opsporingsambtenaren. Die taak wordt per 1 januari 2014 overgedragen aan de provincies. Die hebben op hun beurt al aangegeven er ook het geld niet voor te hebben. Drie natuurverenigingen die actief zijn in De Biesbosch voorspellen dat het fout gaat in een gebied waar

zoveel wordt gerecreëerd. Met name in het Brabantse gedeelte zien ze meer en meer overtredingen, zoals zwemmers en vissers in rustgebieden.

„Het meest schrijnend was de vondst van een doodgevaaren bever, begin juni. Die werd geraakt door de schroef van een boot”, meldt Albert de Jong namens de drie natuurverenigingen die de noodklok luiden. In nationaal park De Biesbosch leven momenteel een paar honderd beschermde bevers, maar bijvoorbeeld ook zeven zeldzame zeearenden. „Veiligheid en rust zijn belangrijk voor de natuur, maar dan moet je wel kunnen handhaven.”

September

Het landschap in het Land van Heusden en Altena vormt één van de betere leefgebieden voor de patrijs in Nederland.

De telling hier is een van de activiteiten in het kader van het Jaar van de Patrijs. „We krijgen meldingen binnen uit gebieden waarvan we niet eens wisten dat ze er zaten” zegt Len Bruining van vogelwerkgroep Altenatuur. „Het gebied tussen Dussen en Almkerk lijkt bijvoorbeeld erg kaal maar toch worden ze er gezien. Maar we zien er ook meer omdat we er nu op letten”. In de Struikwaard bij Giessen hebben de provincie, Brabants Landschap en de Vogelbescherming maatregelen getroffen om de patrijs ter willen te zijn. Zo worden er bloemrijke graanlanden, struweelhagen, houtwallen, kruidrijk grasland en biologische akkers aangelegd. De eerste patrijzen zijn er al gesignaleerd.

Oktober

Kraaien die de kit stukpikken

Zijn het kraaien of slakken die zich graag tegoed doen

aan beglazingskit?

Deskundige Romke van de Kaa beweerde: „Het zijn niet alleen slakken maar ook kraaien die de kit stukpikken”. Ook het Agentschap Natuur en Bos noemt het een bekend verschijnsel dat kraaien in het broedseizoen siliconenkit of stopverf van ruiten lospikken. Buiten dat seizoen zou het probleem zich niet voordoen.

November

Nog meer veeteelt? Niet doen!

Afschaffen van dierrechten en melkquota leidt tot verdere intensivering van de veeteelt en pakt desastreuus uit voor volksgezondheid, woonomgeving, natuur en milieu. Dit zeggen de Groningse hoogleraren Jeltsje van der Meer en Henk Folmer. Verdere intensivering is een slechte is een slechte ontwikkeling. Als voedsel voor de dieren komen er monoculturen van grasland en maïsvelden in plaats van bloemrijke weilanden. Dat is een verarming van het landschap en gaat ook ten koste van de weidevogels. De politiek moet landelijke regels blijven stellen en toestemming voor uitbreiding van familiebedrijven naar 'industriële projecten' niet overlaten aan provincies. „Er is een ijzersterke boerenlobby. Provincies zijn daar gevoelig voor. Boeren zijn goed georganiseerd en hebben juist in de periferie overal hun tentakels. Als de centrale overheid geen grenzen stelt, is de trein niet meer te stoppen”.

Door de kou en droogte in het voorjaar kwam de natuur laat op gang en daarmee ook het voedsel van de uilen, zoals muizen, (mei)kevers, rupsen en regenwormen. In ons werkgebied zijn de steenuilen fors later met de eileg begonnen, soms wel 10 dagen later dan normaal. Opvallend was ook dat op veel vaste nestplekken geen uilen werden aangetroffen. Ook niet in kasten die er in de buurt hangen. Mogelijk hangt dat samen met sterfte onder de volwassen uilen in de winter.

Opvallend was het grote aantal prooien dat we in de kasten aantreffen. Deze sleept het mannetje aan tegen de tijd dat de eieren moeten uitkomen. Voedsel in de vorm van muizen was er in overvloed. Ook in lege kasten troffen we die prooien aan. Dit zou kunnen betekenen dat er sommige vrouwtjes de winter niet zijn doorgekomen en het mannetje toch zijn taak heeft gedaan.

Op één adres leek het broedsel van vier jongen geslaagd totdat de eigenaar (gastgever) meldde dat bij alle vier de jongen de kop was afgebeten. Je denkt dan meteen aan een marter (het zou bij ons de eerste zijn), maar het komt ook voor dat het vrouwtje steenuil hier debet aan is bij bijvoorbeeld gevaar of voedselschaarste.

Al met al een grillig jaar met uiteindelijk een beduidend minder aantal broedsels dan in 2012.

Omgeving	Broedsels/Territoria/Activiteit	Zeker uitgevlogen jongen
Biezenmortel	3 / 0 / 2	3
Tilburg-Noord	3 / 1 / 1	8
Loon op Zand	3 / 0 / 0	12
Udenhout	5 / 0 / 0	14
Berkel-Enschot	2 / 1 / 1	2
Moerenburg	0 / 1 / 0	0

dwaalgasten_{nicohilgers}

het zette me er toe om eens wat op te zoeken over deze soort. En dat leverde interessante materie op....

door Nico Hilgers

Zwarte ibissen in onze regio

Op 27 september j.l. zag Jeroen Deken om 10.30 u op de Beekse Bergen een groep van 11 zwarte ibissen overvliegen in noordoostelijke richting. Een half uurtje later zag Albert Vrielink een groep van 11 zwarte ibissen aan de grond in de Honderd Morgen (Vugtse Gement). Dit moet natuurlijk dezelfde groep zijn geweest die Jeroen Deken zag. Om 11.50 u fotografeerde Titia van Heusden deze groep nog ter plekke en Lützen Portengen zag ze om 14.00 u opvliegen. (zie Waarnemingen.nl).

Bij de naam zwarte ibis dacht ik tot voor kort aan Noord-Afrika of bij hoge uitzondering aan Zuid-Europa. Het zette me er toe om eens wat op te zoeken over deze soort. En dat leverde interessante materie op!

Ibissen is een onderfamilie uit de familie Ibissen en Lepelaars. De ibissen zijn verdeeld in geslachten die voorkomen in de Oude Wereld en geslachten met soorten in de Nieuwe Wereld. Van de 26 soorten ibissen heeft de zwarte ibis het grootste verspreidingsgebied. Het omvat oostelijk Noord- en Midden-Amerika, Zuid- en Zuidoost-Europa, het Midden-Oosten, Afrika, Zuidelijk Azië en Australië (del Hoyo *et al.* 1992).

De zwarte ibis is een bewoner van ondiepe wetlands en kustgebieden. Hij is 55-80 cm groot en nestelt vooral in bomen of in rietvelden. Ook grondnesten komen voor.

Tot en met 1997 was de zwarte ibis in Nederland dwaalgast met in totaal 105 waarnemingen.

Daar was een heel bijzondere bij: In 1912 beschrijft Eykman: "dat een boer uit Vreeswijk kortgeleden een geheel 'zwarte wulp' geschoten en opgegeten had". Hoogstwaarschijnlijk ging het hier om een zwarte ibis. Ook uit latere jaren zijn er waarnemingen bekend van zwarte ibissen die in de pan belandden!

Recente toename in Zuid-Europa

Frankrijk

Sterke jaarlijkse lokale populatiefluctuaties, veelal gestuurd door wisselende waterstanden, zijn normaal voor deze soort. Na onregelmatige broedgevallen in Frankrijk (vijf paren in 1961-1998) vestigde de soort zich in de Camargue in 2005 (mogelijk) of 2006 (14 paren en 45 uitgevlogen jongen) met in 2007 en 2008 al 45 resp. 96 paren (in beide jaren 117 uitgevlogen jongen). De populatie groeide zeer snel, met 254 paren verdeeld over acht kolonies in 2009 en 473

paren in zes kolonies in 2010 (Kayser & Petit 2009, de Seynes 2011).

In 2011 werden 518 paren geteld waarvan 382 in één kolonie bij Scamandre (Dubois *et al.* 2012). Het eerste broedgeval in West-Frankrijk, op zo'n 700 km. van de Nederlandse grens, werd vastgesteld op het Lac de Grand Lieu ten zuidwesten van Nantes.

(Bij dit meer broeden overigens ook nog: heilige ibissen, lepelaars, Kleine en grote zilverreigers, blauwe reigers en koereigers.)

Spanje

In Spanje waren de ontwikkelingen eveneens spectaculair. Na vestiging als regelmatige broedvogel in de jaren negentig namen de aantallen broedparen toe tot 370-400 in 2002, meer dan 1000 in 2006 en meer dan 3000 in 2009 (Marion & Marion 2011, Santoro *et al.* 2010, de Seynes 2011).

In de Doñana, Zuid-Spanje, hervestigde zich de soort na een periode van ernstige droogte (1991-95) in 1996. Dat was een nat jaar; er broedden 7 paren. Sindsdien groeide de populatie spectaculair tot 3643 paren in 2007 (gevolgd door een beperkte afname in 2008). In extreem droge jaren (1999, 2005) kwam er echter vrijwel geen enkel paar tot broeden in het gebied.

De hoge reproductie van de zwarte ibissen in de Doñana wordt gezien als motor achter de vestiging en toename in Frankrijk en Algerije (Santoro *et al.* 2010).

Geringde broedvogels in de Camargue bleken afkomstig uit zowel de Doñana als de Ebrodelta in het noordoosten van Spanje (Kayser & Petit 2009).

Conclusie

Sinds de spectaculaire opmars in het zuiden worden er ook steeds meer zwarte ibissen in ons land gemeld. Vooral de waterrijke gebieden in het westen en noorden van ons land zijn favoriet. Daar blijven de vogels graag een tijdje hangen, om vervolgens verder te zwerven door Noordwest-Europa. Vogelend Nederland wacht met spanning af wanneer de eerste rondzwervende zwarte ibis besluit om hier te gaan broeden. Dat zou een primeur zijn. Tot het zover is, doen we het met de doortrekkers en rondzwervende vogels die vooral te zien zijn, ook dus in onze regio, in voor en najaar.

Bron: Waarneming.nl, Albert de Jong, Sovon Vogelonderzoek Nederland, Arjan Boele & Erik van Winden .

Foto's: www.vogeldagboek.nl

website janvanrijsewijk wil je de waarneming met anderen delen....

Op de site van onze vogelwerkgroep is een nieuwe mogelijkheid toegevoegd om 'niet alledaagse waarnemingen' te melden en die te delen met anderen. Vogels die je op een van je reizen/ vakanties/ tochten gespot hebt en waarvan jij denkt dat ie het vermelden dubbel en dwars waard is. De waarneming mag daarom buiten onze provincie gezien zijn maar wel binnen de grenzen van Nederland. Volg de vier W's : Wat...Wie:...Waar...Wanneer..... + een korte uitleg.

Benieuwd naar de eerste waarneming?

<http://www.vwgmiddenbrabant.nl/waarnemingen/bijzonderewaarnemingen>

korhoen vogelbescherming verdwijnen wilde korhoen lijkt onafwendbaar....

Bron: Vogelbescherming Nederland/ Natuurpunt

De kwaliteit van het leefgebied van het korhoen op de Sallandse Heuvelrug staat zwaar onder druk. Dat blijkt uit onderzoek naar de achteruitgang van het korhoen, icoon van het Nederlandse boerenland.

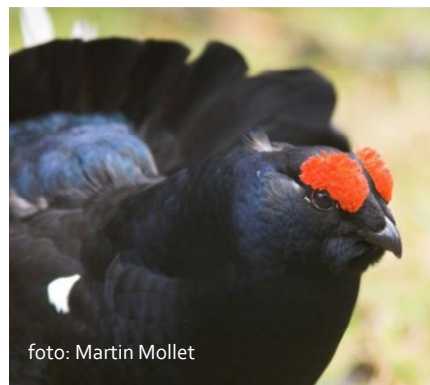

foto: Martin Mollet

Genetische verarming en de slechte kwaliteit van het leefgebied maken dat de soort niet of nauwelijks van de ondergang gered kan worden. Dit concluderen Vogelbescherming Nederland, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten na twee jaar onderzoek naar de oorzaken van het verdwijnen van deze vogelsoort op de Sallandse Heuvelrug (Overijssel). Bijplaatsing van Zweedse soortgenoten heeft in de huidige omstandigheden geen zin. "In Salland leven de allerlaatste wilde exemplaren. De onderzoeken tonen aan dat het verdwijnen van het korhoen komt door de gevolgen van grote kwesties die niet op korte termijn op te lossen zijn. Dit is ook zeer verontrustend voor andere vogels", stelt Lars Soerink van Vogelbescherming Nederland. Met pijn in het hart constateren de drie natuurorganisaties dat deze soort voor Nederland waarschijnlijk niet gered kan worden.

Twee jaar geleden spraken de drie organisaties af, met steun van de Provincie Overijssel, te knokken voor het korhoen. Uit diverse onderzoeken blijkt nu de belangrijkste oorzaak voor het uitsterven, de ongunstige kwaliteit van het leefgebied. Dit wordt vooral veroorzaakt door invloeden buiten natuurgebied de Sallandse Heuvelrug. Het korhoen, evenals de veldleeuwrik en patrijs van origine boerenlandvogels, gedijt niet meer in agrarisch gebied. Dit komt door een hoge stikstofuitstoot van met name landbouw, waardoor verzuring in omliggende gebieden optreedt. "Het gevolg is dat insecten verdwijnen en vogels geen voedsel meer hebben. Heidegebieden zijn het laatste bolwerk waar ze standhouden, omdat wij natuurbeheerders ons best doen om ze daar te behouden. Maar als de kwaliteit van het omringende gebied blijft afnemen, redden we het niet", stelt Corné Balemans van Staatsbosbeheer.

Een andere aanwijsbare oorzaak van het uitsterven van soorten en in dit geval het korhoen, is de versnippering van natuurgebieden in Nederland. Hierdoor raken soorten geïsoleerd en genetisch verarmd. Het verbinden en vergroten van gebieden binnen het Nationaal Natuur Netwerk (de voormalige Ecologische Hoofdstructuur EHS) is een oplossing voor grotere biodiversiteit. Voor het korhoen is het waarschijnlijk echter te laat .

omaanse uil

De Nederlandse bioloog Arnoud van den Berg heeft samen met een aantal Britse collega's in Oman een nieuwe uilensoort ontdekt. Het gaat om een grijze uil van het geslacht *Strix* die op steile rotshellingen in de bergen van Oman leeft en qua grootte vergelijkbaar is met onze bosuil. De wetenschappers van de onderzoeksgroep The Sound Approach hoorden de roep van het dier bij toeval toen ze een andere uil bestudeerden. Ze wisten de nieuwe soort te lokaliseren met behulp van geavanceerde geluidsapparatuur. Van Den Berg slaagde er tevens in om het mooie dier te fotograferen. Het onderzoeksteam vond uiteindelijk zeven exemplaren van de nieuwe uilensoort. De biologen willen de ontdekking nog verder onderbouwen met DNA-onderzoek en hopen in de nabije toekomst nog meer informatie te vergaren over de leefwijze van de Omaanse uil. Het is bijvoorbeeld nog niet helemaal duidelijk welke prooidieren bovenaan de menukaart van de nieuw ontdekte soort staan.

Lees meer: http://www.vogelbescherming.nl/actueel/nieuws/q/ne_id/1238

oeverwaluw

huisterheide
natuurmonumenten is uiterts terughoudend in het nemen van soortbevorderende maatregelen. Hierbij is mede bepalend of de soort op de rode lijst vermeld staat....

In 1996 vestigde zich in een zanddepot ten westen van het Leikeven de eerste oeverwaluwen. Het betrof hier in feite een verplaatsing van de kolonie die jarenlang in de depots van het Blauwe meer had gewoond. Door het afronden van de werkzaamheden daar verdwenen de zanddepots en zo ook de nestgelegenheden voor de oeverwaluwen.

Omdat de depots van Plan Lobelia een tijdelijk karakter hadden werd besloten om in 1997 te midden van het gegraven ven een leembult aan te leggen met een steile wand voor de oeverwaluwen. Deze wand heeft in 1998 zijn diensten bewezen. Door de invloeden van regen en wind is deze oeverwaluw wand echter in de winter van 1997-1998 volledig ongeschikt geworden voor definitieve broedlocatie.

In de jaren die hierop volgden hebben oeverwaluwen met succes nieuwe broedplekken gevonden op de telkens weer opgeworpen depots. Hierbij bleek ook elke keer de kwetsbaarheid voor deze soort. Bij nagenoeg elke vestiging had de vos vrij snel een sterk regulerende invloed op het broedsucces. Nagenoeg steile wanden werden beklommen en de nesten uitgegraven. Zelfs vanaf de bovenzijde van de depots hebben vossen verticale pijpen gegraven om zodoende bij de nesten te komen.

Uit de ervaringen die de afgelopen jaren zijn opgedaan, niet alleen op Huis ter Heide maar ook landelijk, blijkt dat het opwerpen van een lemen heuvel geen duurzame oplossing is. Door de fluctuerende waterstanden is een kunstmatige heuvel goed bereikbaar voor predatoren als vos en das. Het alternatief is een betonnen wand. Dit geeft een duurzame oplossing en is bestand tegen het uithalen van nesten.

De oeverwaluw staat niet op de rode lijst van vogelsoorten. De nestplaatsen zijn buiten de broedperiode niet beschermd. De soort heeft bewezen zich zeer snel aan te kunnen passen aan veranderende omstandigheden. Van nature komt de soort voor langs rivieren waar hij in oeverwallen nestgelegenheid vindt. Het is dus geen kenmerkende soort van vennen en heide landschap (Sovon, broedvogelkarteringsmethode 1997).

Op basis van de hiernavolgende overwegingen wil natuurmonumenten hier geen ruimte voor geven:

- De oeverwaluw is geen kenmerkende soort voor dit landschap
- De oeverwaluw is geen rode lijst soort
- Mocht het landschap als gevolg van natuurlijke processen veranderen dan kan de wand zijn functie verliezen.

- De kosten voor het oprichten van de wand zijn hoog. Er is momenteel geen geld hiervoor. Om de soort duurzaam in het gebied Huis ter Heide nestgelegenheid te kunnen bieden, moet hiervoor een bouwwerk opgericht worden.

(Dit is een gedeelte van het rapport van Natuurmonumenten over het voortbestaan van een oeverwaluwwand op Huis ter Heide. Het volledige rapport vind je op www.vwgmiddenbrabant.nl/werkgroepen)

ransuil christienhermsen
 vaak zijn deze slaappleatsen al
 decennia in gebruik....

Gezocht: winterslaappleatsen van ransuilen

In samenwerking met SOVON zijn wij (VWG IVN Oisterwijk) op zoek naar winterslaappleatsen van ransuilen in de provincie Noord-Brabant.

In het kort

- De winter is de periode om slaappleatsen te zoeken.
- De hele winter zijn meldingen van slaappleatsen welkom.
- Frequente tellingen op selectie van slaappleatsen tot eind van de winter.

Waar zoeken?

In stedelijk gebied, maar ook daarbuiten, met een voorkeur voor (naald)boomgroepjes aan de rand van open gebied. Vaak zijn deze slaappleatsen al decennia in gebruik, een reusachtige exoot op een begraafplaats, een groepje naaldbomen in een park of op de hei... Braakballen onder de slaapbomen zijn de beste indicatie voor een in gebruik zijnde slaappleat, en vaak de eerste aanwijzing voor een nieuw ontdekte slaappleat.

Als u één van deze plekken uit het verre of recente verleden kent, ga er deze winter eens kijken en geef door hoeveel ransuilen er zitten.

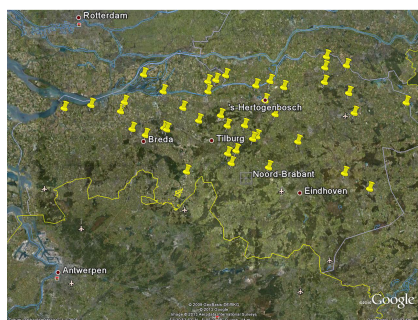
Hoe tellen?

Sommige slaappleatsen zijn overdag te tellen, maar uilen die in dichte bomen slapen moeten 's avonds tijdens het uitvliegen geteld worden.

Probeer de uilen bij het tellen zo min mogelijk te storen. Wij zullen zeer zorgvuldig omgaan met de gegevens. Zo wordt de exacte locatie van de slaappleatsen geheimgehouden.

Meldingen graag doorgeven aan: Christien Hermsen

Email: chris10h@planet.nl

Aantal	2010/2011	2011/2012	2012/2013
roesten	14	24	44
bezetting	14	21	31
uilen	80	130	222

Elke laatste dinsdagavond van de maand komen wij als vogelwerkgroep bij elkaar. Kom ook eens een kijkje nemen. Luister naar een lezing of meng je in één van de discussies die gaan over allerlei vogelzaken.

- Je bent vrij om deze nieuwsbrief door te sturen naar anderen.
- Volgende Peregrijn verschijnt februari 2014.
- Meer weten over de vogelwerkgroep www.vwgmiddenbrabant.nl

